

Toholammin Viemäri Oy:n käyttöomaisuuden alaskirjaukset ja esitys SVOP-sijoituksesta

Kh 26.01.2026 § 17

Valmistelija

Kunnanjohtaja Juho Niemelä, p. 0401505207

Toholammin Viemäri Oy:n hallitus on 16.1.2026 käsitellyt yhtiön käyttöomaisuuden arvostukseen liittyvää tilannetta ja esittänyt omistajalle toimenpiteitä yhtiön taloudellisen aseman vahvistamiseksi.

Yhtiö on teettänyt Ramboll Finland Oy:llä käyttöomaisuuden teknistaloudellisen nykyarvonmäärityksen, koska yhtiön taseessa olevien käyttöomaisuuserien kirjanpidolliset arvot ovat muodostuneet korkeiksi suhteessa omaisuuden ikään, tekniseen kuntoon ja jäljellä olevaan taloudelliseen käyttöikään. Nykyarvonmääritys perustuu omaisuuden tekniseen kuntoon, käyttöikä tarkasteluun sekä vesihuoltolaitoksissa yleisesti hyväksytyihin arvonnäärityisperiaatteisiin.

Nykyarvonmäärityksen perusteella osa yhtiön käyttöomaisuudesta on arvostettu olennaisesti yli sen todellisen taloudellisen arvon. Tämän vuoksi yhtiön kirjanpito ei tältä osin täytä kirjanpitolain edellyttämää vaatimusta oikean ja riittävän kuvan antamisesta. Tilintarkastajan ohjeistuksen mukaisesti arvonalentuminen tulee huomioida viipymättä, ja alaskirjaukset on toteutettava sen tilikauden tilinpäätöksessä, jonka aikana arvon alentuminen on tullut yhtiön tietoon.

Yhtiö toteuttaa vuoden 2025 tilinpäätöksessä käyttöomaisuuden alaskirjaukset yhteensä 913 217,90 euroa. Alaskirjaukset ovat luonteeltaan kirjanpidollisia, eikä niillä ole välitöntä kassavaikutusta. Alaskirjausten seurauksena yhtiön oma pääoma kuitenkin painuu negatiiviseksi, mikä käynnistää osakeyhtiölain mukaisia hallinnollisia velvoitteita, heikentää yhtiön taloudellista asemaa ja rajoittaa sen toiminnan edellytyksiä.

Kunnalla olisi periaatteessa seuraavat vaihtoehdot yhtiön oman pääoman vahvistamiseksi:

- antaa yhtiölle uutta pääomalaina- tai osakepääomarahoitusta,
- tehdä yhtiöön uusi rahasisjoitus sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon,
- antaa yhtiölle avustusta tai tukea,
- tai jättää oma pääoma negatiiviseksi ja edellyttää yhtiöltä nopeita sopeutustoimia, kuten merkittäviä taksankorotuksia.

Edellä mainitut vaihtoehdot joko edellyttäisivät kunnalle uutta rahasuoritusta, lisäisivät yhtiön taloudellista ja toiminnallista riskiä tai johtaisivat yhtiön asiakkaiden kannalta vaikeasti perusteltaviin hinnankorotuksiin. Yhtiön hallituksen arvion mukaan tarkoituksenmukaisin, taloudellisesti vastuullisin ja kokonaisedun kannalta paras ratkaisu on konvertoida osa Toholammin

Viemäri Oy:lle aiemmin myönnetystä kunnan lainasaamisesta sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP).

Kyseessä ei ole lainan anteeksianto eikä uusi rahasuoritus, vaan kunnan ja sen kokonaan omistaman tytäryhtiön välinen rahoitusrakenteen järjestely. Järjestelyllä vahvistetaan yhtiön omaa pääomaa, turvataan toiminnan jatkuvuus ja mahdollistetaan vesihuollon hinnoittelun hallittu ja ennakoitava kehittäminen alaskirjausten jälkeen.

Koska Toholammin Viemäri Oy on kunnan kokonaan omistama tytäryhtiö, alaskirjauksista aiheutuva oman pääoman heikentyminen realisoituu joka tapauksessa kuntakonsernin vastuuksi. Käytännössä pääomituksen tarve syntyy riippumatta siitä, millä teknisellä järjestelyllä tilanne ratkaistaan. Lainasaamisen konvertointi SVOP-rahastoon on tässä tilanteessa kunnalle vähiten riskialtis ja taloudellisesti neutraalein tapa toteuttaa omistajavastuu.

Valmistelijan ehdotus:

1. merkitä tiedoksi Toholammin Viemäri Oy:n hallituksen esityksen käyttöomaisuuden alaskirjauksista ja niiden vaikutuksista yhtiön omaan pääomaan, sekä
2. esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättää:
 1. konvertoida osan Toholammin Viemäri Oy:lle myöntämästään lainasaamisesta sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) yhtiön hallituksen esityksen mukaisessa laajuudessa,
 2. todeta, että kyseessä ei ole lainan anteeksianto eikä uusi rahasijoitus, vaan kunnan ja sen tytäryhtiön välinen rahoitusrakenteen järjestely.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Niemelä Juho

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi Toholammin Viemäri Oy:n hallituksen esityksen käyttöomaisuuden alaskirjauksista ja niiden vaikutuksista yhtiön omaan pääomaan, sekä
2. esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättää:
 1. konvertoida osan Toholammin Viemäri Oy:lle myöntämästään lainasaamisesta sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) yhtiön hallituksen esityksen mukaisessa laajuudessa 913.217,90 eur,
 2. todeta, että kyseessä ei ole lainan anteeksianto eikä uusi rahasijoitus, vaan kunnan ja sen tytäryhtiön välinen rahoitusrakenteen järjestely.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun kuluessa esittelijä muutti päätösesityksensä

kuulumaan seuraavasti:

Kunnanhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi Toholammin Viemäri Oy:n hallituksen esityksen käyttöomaisuuden alaskirjauksista ja niiden vaikutuksista yhtiön omaan pääomaan, sekä

2. esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättää:

1. konvertoida osan Toholammin Viemäri Oy:lle myöntämästään lainasaamisesta sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) yhtiön hallituksen esityksen mukaisessa laajuudessa 913.217,90 eur,

2. todeta, että kyseessä ei ole lainan anteeksianto eikä uusi rahasijoitus, vaan kunnan ja sen tytäryhtiön välinen rahoitusrakenteen järjestely, ja

3. valtuuttaa kunnanhallituksen hyväksymään Toholammin Viemäri Oy:n kanssa tehtävän SVOP-sijoitusta koskevan sopimuksen sekä tekemään sijoituksen toteuttamiseen liittyvät tekniset ja kirjanpidolliset järjestelyt.

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Kokouksessa asiantuntijana kuultavana tämän asiakohdan aikana ennen päätöksentekoa oli toimitusjohtaja Toni Mäki-Asiala / Toholammin Energia Oy, klo 16.34 - 17.43.

Hanna Nurmela, Ulla-Riitta Harju, Jukka Rimpioja poistuivat kokouksesta tämän asiakohdan käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 16.34 - 17.48. Syy: yhteisöjääviys.

Timo Olkkola poistui kokouksesta tämän asiakohdan käsittelyn aikana klo 16.55. Hänen sijaansa toiseksi pöytäkirjantarkastajaksi kokouksen jäljellä olevaksi ajaksi valittiin Niko Aihio.

Kv 16.02.2026 § 4

Päätösehdotus

Valtuusto päättää: 1. konvertoida osan Toholammin Viemäri Oy:lle myöntämästään lainasaamisesta sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) yhtiön hallituksen esityksen mukaisessa laajuudessa 913.217,90 eur, 2. todeta, että kyseessä ei ole lainan anteeksianto eikä uusi rahasijoitus, vaan kunnan ja sen tytäryhtiön välinen rahoitusrakenteen järjestely, ja 3. valtuuttaa kunnanhallituksen hyväksymään Toholammin Viemäri Oy:n kanssa tehtävän SVOP-sijoitusta koskevan sopimuksen sekä tekemään sijoituksen toteuttamiseen liittyvät tekniset ja kirjanpidolliset järjestelyt.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Niko Aihio saapui kokoukseen tämän asiakohdan käsittelyn aikana klo 14.16. Mika Lintilä oli poissa kokouksesta tämän asiakohdan käsittelyn aikana klo 14.30-14.36.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Niemelä Juho

Kunnanvaltuusto on 16.2.2026 § 4 päättänyt konvertoida osan Toholammin Viemäri Oy:lle myönnetystä lainasaamisesta sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) määrältään 913 217,90 euroa sekä valtuuttanut kunnanhallituksen hyväksymään yhtiön kanssa tehtävän SVOP-sijoitusta koskevan sopimuksen ja tekemään sijoituksen toteuttamiseen liittyvät tekniset ja kirjanpidolliset järjestelyt.

Valtuuston päätöksen toimeenpanemiseksi on valmisteltu:

1. SVOP-sijoitusta koskeva sopimus Toholammin kunnan ja Toholammin Viemäri Oy:n välillä, sekä
2. lainan muutossopimus, jossa kunnan aiemmin myöntämän lainan ehtoja muutetaan vastaamaan konversion jälkeistä lainapääomaa.

SVOP-sijoitusta koskevassa sopimuksessa sovitaan lainasaamisen osittaisesta konvertoinnista sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon valtuuston päätöksen mukaisessa laajuudessa. Järjestely ei sisällä uutta rahasuoritusta eikä kyse ole lainan anteeksiannosta, vaan rahoitusrakenteen muutoksesta kunnan ja sen kokonaan omistaman tytäryhtiön välillä.

Lainan muutossopimuksessa tarkistetaan jäljelle jäävän lainan pääoma ja muut ehdot siten, että ne vastaavat konversion jälkeistä tilannetta ja ovat kirjanpidollisesti sekä rahoituksellisesti selkeitä.

Sopimusluonnokset toimitetaan esityslistan oheismateriaalina.

Valmistelijan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää:

1. hyväksyä SVOP-sijoitusta koskevan sopimuksen (esityslistan oheismateriaali) Toholammin kunnan ja Toholammin Viemäri Oy:n välillä,
2. hyväksyä lainan muutossopimuksen (esityslistan oheismateriaali),
3. valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan sopimukset sekä tekemään niihin tarvittaessa vähäisiä, teknisluonteisia tarkennuksia, jotka eivät muuta sopimusten olennaista sisältöä,
4. todeta, että päätös pannaan täytäntöön heti, sekä
5. saattaa sopimukset tiedoksi valtuustolle.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Niemelä Juho

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää:

1. hyväksyä SVOP-sijoitusta koskevan sopimuksen (esityslistan oheismateriaali) Toholammin kunnan ja Toholammin Viemäri Oy:n välillä,

2. hyväksyä lainan muutossopimuksen (esityslistan oheismateriaali),
3. valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan sopimukset sekä tekemään niihin tarvittaessa vähäisiä, teknisluonteisia tarkennuksia, jotka eivät muuta sopimusten olennaista sisältöä,
4. todeta, että päätös pannaan täytäntöön heti, sekä
5. saattaa sopimukset tiedoksi valtuustolle.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun kuluessa esittelijä muutti päätösehdotuksensa kuulumaan seuraavasti:

Kunnanhallitus päättää

1. hyväksyä Toholammin kunnan ja Toholammin Viemäri Oy:n välisen velkajärjestelyä koskevan sopimuksen liitteen mukaisesti, jossa osa kunnan lainasaatavasta muutetaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon tehtäväksi pääomasijoitukseksi sekä päivitetään velkakirjan ehdot,
2. valtuuttaa kunnanjohtajan ja hallintojohtajan allekirjoittamaan sopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisluonteisia tarkennuksia, jotka eivät muuta sopimuksen olennaista sisältöä,
3. todeta, että päätös pannaan täytäntöön heti, sekä
4. saattaa sopimuksen tiedoksi valtuustolle

Hyväksyttiin muutettu päätösehdotus.

Ulla-Riitta Harju, Hanna Nurmela ja Jukka Rimpioja poistuivat esteellisinä kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 14.49 - 15.00.

Kv 13.04.2026
18/02.06.01.02/2026

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto merkitsee kunnanhallituksen päätöksen 9.3.2026 § 47 tiedoksi.

Päätös